

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови Приймальної комісії

_____ **О.М.Шикова**

_____ **2016 р.**

ПРОГРАМА

фахового випробування

для вступників для здобуття вищої освіти ступеня магістра

спеціальність «Міжнародні економічні відносини»

спеціалізація «Бізнес в Європейському Союзі»

Автор: Ковтонюк К.В., канд. екон. наук доцент, Мелько Л.Ф., канд. пед. наук, доцент

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри

міжнародних економічних відносин

(протокол № 8 від «24» лютого 2016 р.)

Завідувач кафедри

Рокоча В.В.

Київ, 2016

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Програма дисципліни «Міжнародні економічні відносини»
2. Перелік навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини»
3. Програма дисципліни «Світова економіка»
4. Перелік навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Світова економіка»
5. Програма дисципліни «Країнознавство»
6. Перелік навчально-методичної літератури для вивчення дисципліни «Країнознавство»
7. Критерії оцінювання відповідей на вступному випробуванні

ВСТУП

Прийом вступників, які мають диплом бакалавра з іншої галузі знань, для здобуття вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю спеціальність «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація «Бізнес в Європейському Союзі» проводиться за результатами комплексного іспиту з фаху, який включає дисципліни: «Міжнародні економічні відносини», «Світова економіка» та «Країнознавство».

Фахове випробування має за мету не лише теоретичну перевірку знань випускників, а й оцінку їх аналітичних здібностей та навичок застосування здобутих знань в здійсненні аналізу та розробці стратегії сучасних підприємств.

Програма фахового випробування є міждисциплінарною, вона охоплює основну проблематику навчальних дисциплін.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Вступ

Поняття міжнародних економічних відносин. Предмет і метод міжнародних економічних відносин. Теорії міжнародних економічних відносин, завдання та місце в системі підготовки фахівців з менеджменту.

Модуль 1. Світове господарство і МЕВ

Тема 1. Світове господарство та особливості його розвитку

Мета, предмет та завдання дисципліни «Міжнародні економічні відносини». Місце дисципліни «Міжнародні економічні відносини» в системі підготовки фахівців з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та міжнародних організацій. Структура та зміст дисципліни. Зв'язок дисципліни з іншими курсами.

Поняття «міжнародних економічних відносин». Історія розвитку міжнародних економічних відносин (МЕВ). Сучасні підходи до термінології міжнародних економічних відносин та сучасне розуміння сутності.

Зв'язок міжнародних економічних відносин з іншими науками та дисциплінами. Основні категорії міжнародних економічних відносин.

Об'єкти й суб'єкти міжнародних економічних відносин у рамках національного ринкового господарства.

Взаємозв'язок МЕВ, світового господарства і процесів інтернаціоналізації і глобалізації. Світове господарство як складна комплексна система. Розвиток інтернаціоналізації під дією НТР. Взаємодія інтернаціоналізації і глобалізації. Глобалізація як провідна тенденція розвитку світового господарства.

Тема 2. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у світовому господарстві та міжнародних економічних відносин

Сукупність національних економік. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу та їх типологія. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу.

Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Країни Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР). Країни «Сімки». Три центри економічного розвитку. Малі привілейовані нації. Країни переселенського капіталізму. Країни середнього рівня розвитку.

Країни, що розвиваються: поняття, загальні риси та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура. Країни з перехідною економікою, формування їх

економічних угруповань і проблеми інтеграції у світову ринкову економіку. Країни централізованого планування.

Теоретичні підходи до класифікації країн. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку.

Тема 3. Еволюційні періоди формування міжнародних економічних відносин та середовище МЄВ

Доколоніальний період розвитку міжнародних економічних відносин. Зародження та розвиток міжобщинних господарських зв'язків. Міжнародні торговельні зв'язки стародавнього світу.

Міжнародні економічні відносини епохи середньовіччя. Зовнішньоторговельні відносини при феодализмі. Зовнішньоекономічні зв'язки Київської Русі та Гетьманської держави. Зовнішньоекономічні зв'язки країн Сходу - Китаю, країн Південних морів, Середньої та Центральної Азії, Арабського Сходу. Колоніальний період формування міжнародних економічних відносин. Епоха Великих географічних відкриттів та їх вплив на розвиток міжнародних економічних відносин. Міжнародні економічні відносини в умовах становлення індустріальної цивілізації. Зовнішня торгівля у період первісного нагромадження капіталу.

Новий (неоколоніальний) період розвитку всесвітніх економічних зв'язків. Світогосподарські зв'язки в найновіший період. Зростання єдності світового господарства.

Методика аналізу середовища і особливості механізму міжнародних економічних відносин. Принципи вивчення міжнародних економічних відносин як складової економічної науки. Дослідження та виявлення сутності фундаментальних принципів об'єктивності і розвитку.

Маркетинговий підхід як основа діяльності учасників МЄВ. Конкурентоспроможність в міжнародних економічних відносин.

Характерні риси міжнародних економічних відносин. Сутність ринкового механізму міжнародних економічних відносин.

Основні методи, які застосовуються при аналізі і розкритті взаємозв'язків у міжнародних економічних відносинах.

Тема 4. Закони і принципи розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин

Особливості дії економічних законів і закономірностей на міжнародному рівні. Протилежні сторони в міжнародних економічних відносин.

Головні економічні закони розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин: інтернаціоналізація господарського життя, закон вартості, міжнародної конкуренції, нерівномірності економічного розвитку, міжнародного поділу праці, економічної інтеграції.

Поняття та система принципів розвитку міжнародних економічних відносин, основні (загальні) і спеціальні принципи.

Тема 5. Міжнародний поділ праці

Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори.

Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах. Міжнародний поділ праці - вихідна основа розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин. Міжнародний поділ праці як форма прояву суспільного поділу праці. Етапи розвитку міжнародного поділу праці. Фактори поглиблення міжнародного поділу праці. Вплив технологічної революції на міжнародний поділ праці. Головні організаційно-економічні форми втілення. Проблеми і передумови участі України в міжнародному поділі праці.

Модуль 2. Форми міжнародних економічних відносин
Тема 6. Міжнародна торгівля як головна форма міжнародних економічних відносин

Сутність міжнародної торгівлі. Класифікація міжнародної торгівлі товарами. Експортно-імпорتنі операції як основні функціональні елементи міжнародної торгівлі.

Три аспекти структури світового товарного ринку - регіональний, або географічному, товарно-галузевий та соціально-економічний. Класифікація товарних ринків та торговельних угод за різними критеріями. Класифікатори товарів: Гармонізована система опису і кодування товарів, Стандартна міжнародна торговельна класифікація ООН (3-я редакція 1986р.).

Показники розвитку міжнародної торгівлі: обсягові (абсолютні), результуючі, структурні, інтенсивності, ефективності, динаміки, зів'язання.

Особливості державного регулювання міжнародної торгівлі. Зовнішня політика, зовнішньоекономічна політика та зовнішньоторговельна політика країни. Елементи, які визначають зміст, структуру і напрями зовнішньоекономічної політики. Елементи, які визначають зміст, структуру і напрями зовнішньоторговельної політики. Типи зовнішньоторговельної політики: протекціонізм і лібералізація. Форми протекціонізму, типи лібералізації.

Інститути регулювання міжнародної торгівлі: регіональні, глобально-універсальні та галузеві. Роль організацій ГАТТ/СОТ, ЮНКТАД, МТП у розвитку світових товарних ринків.

Товарна структура зовнішньої торгівлі України. Регіональна структура зовнішньої торгівлі України. Галузева структура зовнішньої торгівлі України.

Тема 7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг

Еволюція природи та характеру послуг. Особливості міжнародної торгівлі послугами, міжнародна природа послуг. Об'єктивні критерії класифікації послуг. Класифікаційний підхід Світового банку до послуг. Класифікаційний підхід ЮНКТАД до послуг.

Блоки міжнародної торгівлі послуг: структурно-галузеві компоненти та виробничо-комерційні операції. Міжнародний ринок послуг як диверсифікована система спеціалізованих ринків послуг. Країни-лідери на світовому ринку послуг

Міжнародні послуги у сфері виробництва, кооперування та реклами. Міжнародні транспортні послуги.

Інститути регулювання міжнародної торгівлі послугами.

Особливості становлення ринку послуг в Україні. Тенденції України на ринку послуг. Зовнішня торгівля України послугами з регіонами світу. Зовнішня торгівля України послугами різних видів. Науково-технічний прогрес як структуроутворюючий чинник розвитку сфери міжнародних послуг. Інформаційні та електронні послуги як динамізуючий чинник міжнародної економічної діяльності.

Тема 8. Міжнародні інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво

Сутність міжнародного руху капіталів і міжнародної інвестиційної діяльності. Сучасні особливості міжнародного інвестиційного процесу. Суб'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Форми міжнародного руху капіталів. Інвестиційні інтереси донорів та реципієнтів. Переваги та недоліки для реципієнтів, для України.

Структура руху міжнародного капіталу в розрізі країн. Притоки та відтоки іноземних інвестицій у світовому масштабі. Галузева структура іноземних інвестицій в Україні.

Сучасні тенденції міжнародного руху капіталів. Специфіка участі України на міжнародних ринках капіталу. Законодавча база України з питань іноземного інвестування. Перспективи залучення іноземних інвестицій в Україну.

Міжнародний інвестиційний ринок, його структура і особливості розвитку. Форми і методи регулювання міжнародного інвестування на національному і міжнародному рівнях.

Міжнародний бізнес та міжнародне виробництво. Виробнича кооперація в міжнародному бізнесі. Форми виробничої кооперації.

Міжнародні прямі та портфельні інвестиції в Україні. Міжнародна інвестиційна діяльність українських суб'єктів.

Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили

Поняття міжнародної трудової міграції. Історичне явище міграції як необхідний та природний атрибут міжнародних відносин.

Аспекти міграційного процесу: еміграція та імміграція. Сутність рееміграції. Причини та фактори міжнародної міграції. Види міжнародної міграції робочої сили. Додаткові підвиди міжнародної міграції трудових ресурсів.

Аналіз наслідків міграції на ринку праці. Багатоаспектність міграції на ринку праці. Вплив міграції на розміщення продуктивних сил. Вплив міграції на обсяг ВВП. Тимчасові (сезонні) роботи за кордоном. Наслідки міжнародної міграції.

Особливості міграційних процесів в Україні. Виграші та програші в процесі міграції з України.

Тема 10. Міжнародний науково-технічний обмін

Сутність науково-технічні відносин. Міжнародна передача технологій як рух науково-технічних досягнень. Форми міжнародної передачі технологій: комерційні та некомерційні. Міжнародна науково-технічна допомога в Україні, Національне агентство України з питань розвитку і європейської інтеграції. Програми технічного сприяння. Технічне сприяння, технологічні гранти. Механізм технічної допомоги

Міжнародні технологічні послуги: інжиніринг, консалтинг, франчайзинг, та їх особливості.

Міжнародне співробітництво у науково-технічній сфері. Інформатизація як визначальний фактор моделі міжнародного співробітництва. Технополіси, технопарки, інкубатори в процесі переміщення технологій. Мета створення технопарків, їх призначення та види. Мета створення технополісів та їх призначення, характерні риси технополісів. Сутність та призначення створення інкубаторів, джерела фінансування, їх типи.

Інструменти науково-технічного регулювання. Фінансова і організаційна підтримка науки; патенти, винаходи, ноу-хау.

Політика України в контексті науково-технічного прогресу. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». Стандартизація як фактор та умова міжнародного співробітництва.

Модуль 3. Валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЄВ в умовах глобалізації та міжнародної економічної інтеграції

Тема 11. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Характеристика міжнародних валютно-фінансових відносин. Структура сучасної валютної системи. Національна, міжнародна (регіональна) та світова валютна системи. Основні елементи національної та світової валютних систем.

Поняття валюти та її види. Конвертованість валюти. Валютний паритет і валютний курс. Режим курсу валюти. Міжнародна валютна ліквідність. Резервні валюти.

Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система.

Регіональні валютні системи. Сутність та етапи розвитку Європейської монетарної системи.

Валютний ринок і його структура. Котирування валют. Основні валютні операції: термінові, поточні, хеджування ризиків, спекулятивні.

Тенденції розвитку світового валютного ринку.

Валютний ринок України: етапи розвитку, сучасний стан.

Тема 12. Міжнародні кредитні відносини

Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів.

Міжнародний рух капіталу як форма міжнародних економічних відносин. Різновиди формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів, його функції. Різновидність операцій на світовому ринку позичкових капіталів. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Операції сек'ютеризації.

Сутність та особливості розвитку євrorинку. Євровалюта. Фактори розвитку євrorинку та його сектори.

Характеристика міжнародних фінансових центрів, передумови їх функціонування.

Регіональні зміни у сфері зовнішніх позичань. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Тема 13. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві й регулюванні міжнародних економічних відносин

Міжнародна координація валютних відносин. Сутність міжнародного регулювання та його цілі.

Група Світового банку, мета створення, функції, структура. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Багатостороннє інвестиційно-гарантійне агентство (БАГІ). Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових організацій: компетенція, фінансові кошти, організаційна структура, особливості кредитної діяльності. Фонди МВФ. Програми МВФ в Україні.

Банк міжнародних розрахунків у системі регулювання валютно-кредитних відносин. «Паризький клуб». Лондонський клуб.

Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Акціонери банку, цілі, умови надання кредитів, фонди ЄБРР. Головні напрями Діяльності ЄБРР в Україні. Європейський Інвестиційний банк (ЄІБ), особливості його діяльності.

Регіональні банкірреконструкції та розвитку в Африці. Азії, Латинській Америці, їх роль в кредитуванні країн, що розвиваються.

Тема 14. Міжнародна економічна інтеграція

Інтеграція як відносини і як процес. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції. Проблеми і перспективи світової (глобальної) інтеграції.

Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз. Інтеграція східноєвропейських країн. Потенціал і особливості загальноєвропейської економічної інтеграції.

Північноамериканська економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі «США – Канада», НАФТА. США у світових інтеграційних процесах.

Економічна інтеграція у Латинській Америці.

Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії. Інтеграційні зусилля арабських країн.

Економічне співробітництво країн Африки. Зони впливу ЄС.

Тема 15. Проблеми інтеграції України до світогосподарських зв'язків

Україна в світових інтеграційних процесах. Передумови інтеграції України у світове господарство.

Пріоритетні напрями геополітичної та галузевої орієнтації України.

Україна в процесах європейської економічної інтеграції. Проблеми та перспективи співпраці України з країнами Європейського Союзу.

Участь України в регіональних інтеграційних угрупованнях: Організація Чорноморського економічного співробітництва, Співдружність Незалежних Держав, Єдиний економічний простір, ГУАМ. Проблеми та перспективи співпраці України та Російської Федерації.

Тема 16. Економічна єдність світу і глобальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин

Глобалізація світової економіки. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні та негативні наслідки.

Фінансова глобалізація, її основні напрямки, характеристики та наслідки.

Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їх загострення. Демографічні проблеми. Продовольчі проблеми. Екологічні проблеми. Військові проблеми та їх загострення на сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин. Проблеми нерівності розвитку країн світу. Проблеми освоєння людством океану та космосу.

Міждержавне регулювання глобальних проблем. Роль глобальних регуляторів міжнародної економічної діяльності (Організація Об'єднаних Націй та її спеціалізовані установи, СОТ, МВФ, Світовий Банк) в вирішенні глобальних проблем людства.

2. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Базова

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 256 с.

2. Кухарська Н.О. Міжнародна економічна діяльність України: навчальний посібник / Н.О. Кухарська, С.К. Харічков. - Х. : Одиссей, 2006. - 456 с

3. Міжнародна інвестиційна діяльність: підручник / Д.Г. Лук'яненко, Б.В. Губський, ОМ. Мозговий. - К.: КНЕУ, 2003. - 387 с .

4. Новицький, В. Є. Міжнародна економічна діяльність України: підручник / В.Є.Новицький.- К: КНЕУ, 2003. - 948 с:

5. Україна і світове господарство; взаємодія на межі тисячоліть: навчальний посібник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, А.С. Гальчинський. - К. : Либідь, 2002.-470 с.

6. Україна у світовому економічному і просторі / Інститут економіки, управління та господарського права – К: Таксон, 2000. - 246 с.

7. Іларіонова Н.М. Міжнародна економіка:навчальний посібник (для слухачів магістерської програми «Бізнес-адміністрування»)/Університет економіки та права «КРОК»/Н.М.Іларіонова. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2011. - 128 с.

8. Ковальчук В. М. Світова економіка: її історія та дослідники: навчальний посібник / В. М. Ковальчук. - 2-ге вид. перероб. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2014. - 632 с.
9. Международная экономика: учебник/ под ред. Ю.Г.Козака. – 4-е изд. перераб. и доп. – К.: Центр учебной литературы, 2012. – 608 с.
10. Міжнародна економіка: підручник / Д.Г. Лук'яненко, А.М. Поручник, Я.М. Столярчук. - К. : КНЕУ, 2014. - 762 с.
11. Міжнародна економіка: підручник / за ред.. Задой А.О., Тарасевича В.М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с.
12. Мокій А.І. Міжнародні організації: навчальний посібник / А.І.Мокій, Т.П.Яхно, І.Г.Бабець. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.
13. Раджу Н. Економічні інновації: як створити більше з меншими ресурсами / Н.Раджу, Д. Прабху. - К. : К.FUND, 2015. - 208 с.
14. Радіонова І.Ф. Макроекономічний аналіз національної економіки: навчальний посібник / І. Ф. Радіонова, В. І. Усик. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. - 304 с.
15. Фомішин С.В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / С.В.Фомішин, Ю.В. Колесник. - Львів : Новий світ-2000, 2010. - 360 с.

Допоміжна

16. Бабенко В.О. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В.О.Бабенко. – К.: Основа, 2010. - 184 с.
17. Базилевич- В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. - 2-ге вид. - К.: Знання, 2008. - 431 с.
18. Білоцерківець В.В. Міжнародна економіка. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 416 с.
19. Герчикова И.Н. Международные экономические организации: регулирование мирохозяйственных связей и предпринимательской деятельности, М.:2008
20. Глобалізація і сучасний міжнародний процес / за заг. ред. проф. Б. Гуменюка і С. Шергіна. —К.: Університет «Україна». - 2009. - 508 с
21. Глобальна економіка століття XXI: людський вимір: монографія / За ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника. - К.: КНЕУ, 2008. - 420 с
22. Глобальна економіка: навчальний посібник/ За заг. ред. Б.М. Одягайла. - Львів: Магнолія 2009 - 208 с.
23. Глобальна перспектива і сталий розвиток:(Системні маркетингові дослідження): Моногр. / О.Г. Білорус, Ю.М. Мацейко; Ін-т світ. економіки і міжнар. відносин НАН України - К.: МАУП, 2010. - 492 с.
24. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование: монография [Д.Лукьяненко, А.Колот, Я.Столярчук и др.]: под. науч. ред. профессором Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. – К.: КНЭУ, 2013. – 466 с.
25. Гражевська Н. І. Економічні системи в епоху глобальних змін: монографія / Н. І. Гражевська, -.К.: Знання, 2010.-431 с
26. Євроекономічна інтеграція України: Навчальний посібник/ Л.І. Михайлова, Н.В. Волченко, Т.О.Зінчук, С.М. Кваша. – К.: ЦУЛ, 2013. – 135с.
27. Крилова Н. В. Міжнародна торгівля: навчальний посібник/ Н. В. Крилова. - К.: Знання, 2008 - 365 с.
28. Лебедева Е. Міжнародна економіка / Е.Лебедева. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 416 с.
29. Міжнародна економіка: навчальний посібник для ВНЗ / [Шевченко Л.С., Гриценко Т.М. та ін.]; за заг. ред.. Макухи С.М. – К.: Право, 2012. – 192 с.
30. Міжнародна макроекономіка: Навчальний посібник/ Ю.Г. Козак, Ю.М. Пахомов, Н.С. Логвінова та ін.; За ред. Ю.Г. Козака, Ю.М. Пахомова, Н.С. Логвінової. – 3-тє вид., перероб. та доповн. – К.: ЦУЛ, 2012. – 399с.

31. Николаева И.П. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник для бакалавров / под. ред. И.П.Николаева, Л.С.Шаховская. – М.: Дашков и К, 2016. – 244 с.
32. Світова економіка: навчальний посібник. Ч.1 / Рогач О.І., Намонюк В.С., Анісімова О.Ю. – К.: ІМВ, 2012. – 186 с.
33. Світова економіка: навчальний посібник. Ч.2 / Рогач О.І., Намонюк В.С., Анісімова О.Ю. – К.: ІМВ, 2012. – 171 с.
34. Системи економічної безпеки держави: монографія / О. С. Власюк [та інші] ; за ред.: А. І. Сухорукова, Б. М. Данилишина ; Національний інститут проблем міжнародної безпеки. - К. : Видавничий дім «Стилос», 2010. -685 с.
35. Струніна В. Іноземні інвестиції у контексті співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями // Економіка України. - 2010. №4.
36. Торкунов А.В. Современные международные отношения / А.В.Торкунов, А.В.Мальгин. – М.: Аспект-Пресс, 2016. – 688 с.
37. Філіпенко, А. С. Міжнародні економічні відносини: підручник / А. С. Філіпенко -К.:Либідь, 2008 — 403 с
38. Халевинская Е. Мировая экономика и международные экономические отношения: учебник для вузов – 3-е изд. перераб и доп. / Халевинская Е. – М.: Инфра-М, 2016. – 400 с.
39. Хасбулатов Р.И. Международные экономические отношения / Р.И,Хасбулатов.- М.: Юрайт-Издат, 2016. – 910 с.
40. Шнирков О.І., Заблоцька Р.О. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій. 3-тє вид. – Дніпропетровськ, 2012. – 256 с.

Інформаційні ресурси

41. www.eco-science.net – офіційний веб-сай періодичного видання «Актуальні проблеми економіки»
42. www.economukraine.com.ua - офіційний веб-сай періодичного видання «Економіка України».
43. www.economy.nayka.com.ua - офіційний веб-сай періодичного видання «Ефективна економіка»
44. www.nas.gov.ua - офіційний веб-сай періодичного видання «Наука та інновації»
45. www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/category/bottom?cat_id=35691 - офіційний веб-сай періодичного видання «Фінанси України»
46. www.invesgazeta.net - офіційний веб-сай періодичного видання Інвестгазета
47. www.worldbank.org - офіційний веб-сайт Світового банку
48. www.bank.gov.ua - офіційний веб-сайт Національного банку України
49. www.ukrstat.gov.ua - офіційний веб-сайт Державної служби статистики
50. www.manfin.gov.ua - офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВА ЕКОНОМІКА»

Вступ

Предмет вивчення та завдання дисципліни «Світова економіка». Місце дисципліни в системі економічних дисциплін.

Тема 1. Процес формування світового господарства

Поняття “світової економіки”, “світового господарства”. Методика визначення місця і ролі країни у світовій економіці. Основні показники розвитку світової економіки. Класифікація країн світу: регіональний та типологічний підходи до класифікації країн світу, класифікація країн світу за методикою ООН, країн світу за методикою Світового банку. Етапи становлення і розвитку світової економіки.

Тема 2. Функціональна структура світової економіки

Міжнародна науково-технічна сфера як елемент структури світового господарства. Виробничо-інвестиційна діяльність в структурі світового господарства. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.

Тема 3. Ресурсний потенціал світової економіки

Поняття ресурсного потенціалу світової економіки. Класифікація ресурсів. Характеристика основних видів ресурсів світового господарства.

Тема 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки

Сутність та головні етапи економічної глобалізації. Особливості сучасної економічної глобалізації. Головні форми економічної глобалізації. Сутність та основні риси транснаціоналізації. Масштаби діяльності транснаціональних корпорацій. Транснаціоналізація середніх і малих фірм.

Тема 5 Економіка розвинутих країн світу

Характеристика економіки розвинутих країн світу. Основні ознаки країн-лідерів.

Місце США у світовій економіці. особливості історії економічного розвитку США в ХХ ст. Загальна характеристика економіки США. Фактори економічного розвитку США. Структура економіки США. Економічна політика США. Оцінка та перспективи розвитку американської економіки.

Загальна характеристика економіки Канади. Особливості макроекономічної моделі розвитку Канади. Сучасний стан економіки Канади та перспективи її розвитку.

Інтеграційні процеси у Північній Америці (Північноамериканська зона вільної торгівлі (NAFTA)). Передумови створення Переваги країн-членів від вступу NAFTA.

Характеристика економічного розвитку країн ЄС в другій половині ХХ ст. Особливості сучасного економічного розвитку західноєвропейських країн. Основні проблеми європейської економіки. Досвід структурних перетворень в ЄС.

Особливості економіки провідних країн Західної Європи. Місце ФРН у глобальній та європейській економіці. Позиції Франції у світовій економіці. Особливості економіки Великобританії. Італія в системі світогосподарських зв'язків. Місце країн Центрально-Східної Європи у світовій економіці. Загальна характеристика малих країн Західної Європи.

Місце Японії у світовій економіці. Загальна характеристика економіки Японії. Фактори і динаміка економічного розвитку Японії. Японське "диво". Внутрішня економічна політика Японії. Зовнішньоекономічна політика Японії. Основні риси моделі економічної динаміки Японії. Японське «диво» та його чинники. Проблеми розвитку сучасної японської економіки. Особливості ділової етики Японії.

Тема 6. Країни, що розвиваються. Загальна характеристика економіки

Загальна характеристика країн, що розвиваються. Фактори економічного розвитку країн, що розвиваються. Класифікація країн, що розвиваються. Регіональні особливості країн, що розвиваються.

Економічні теорії розвитку країн, що розвиваються: а) теорія лінійних стадій розвитку; б) теорія структурних трансформацій; в) революційна теорія зовнішньої залежності; г) неокласична теорія вільного ринку; д) теорія ендogenous зростання; е) модель сталого розвитку.

Тема 7. Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві

Характеристика та фактори економічного розвитку нових індустріальних країн. Регіональні особливості нових індустріальних країн Південно-Східної Азії: а) НІК першого покоління "дракони" (Гонконг, Південна Корея, Тайвань, Сінгапур); б) НІК другого покоління "тигри" (Малайзія, Індонезія, Таїланд). НІК Латинської Америки (Аргентина, Бразилія, Мексика).

Тема 8. Економіка перехідних суспільств

Особливості економіки перехідних суспільств. Економічні трансформації у країнах з перехідною економікою.

Моделі переходу до ринкової економіки: ліберальні реформи або "шокова терапія"; градуалістські реформи.

Економіка та трансформаційні процеси у країнах Центральної та Східної Європи.

Особливості китайської моделі розвитку. Структура і динаміка розвитку економіки. Внутрішньо та зовнішньоекономічна політика.

4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СВІТОВА ЕКОНОМІКА»

Базова

1. Бочан І.О. Глобальна економіка: Підручник/ І. О. Бочан, І. Р. Михасюк. - К.: Знання, 2007. - 403 с
2. Дахно І.І. Світова економіка: навчальний посібник / І. І. Дахно. - 2-е вид., перероб. и доп. - К. : Центр учбової літератури, 2008. - 280 с.
3. Економічні проблеми ХХІ століття: міжнародний та український вимір: Монографія/ За ред. С.І. Юрія, Є.В. Савельєва. - К.: Знання, 2007. - 595 с.
4. Ковальчук В. М. Світова економіка: її історія та дослідники: навчальний посібник / В. М. Ковальчук. - 2-ге вид. перероб. та доп. - К. : Центр учбової літератури, 2014. - 632 с.
5. Лукашевич В.М. Глобалистика: Учебное пособие / В. М. Лукашевич. - 3-е изд., испр. и доп.. - Львов: Новий світ-2000, 2006. - 540 с.
6. Мировая экономика: учебник / Под ред. проф. А.С. Булатова. – М.: Юристъ, 2003. – 734 с.
7. Мировая экономика и международный бизнес: Учебник под ред. В.В. Полякова, Р.К. Щенина, - М.: КНОРУС, 2005. – 656с.
8. Мировая экономика и международные экономические отношения: Учебник. В 2-х ч. / Под ред. Р.И. Хасбулатова. - М.: Гардарики, 2006. - 671 с.
9. Світова економіка: Підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / [А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, О.І.Рогач та ін.; Голов. ред. С.В.Головко] — К.: Либідь, 2007. — 581 с.
10. Старостіна А.О. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник / А.О. Старостіна, А.О. Длігач, Н. В. Богомаз. - К. : Знання, 2009. - 454с.
11. Трансформаційна економіка: навчальний посібник / За ред. В.С. Савчука, Ю.К. Зайцева. - 2-ге вид., без змін. - К. : КНЕУ, 2008. - 616 с.

12. Радіонова І.Ф. Макроекономічний аналіз національної економіки: навчальний посібник / І. Ф. Радіонова, В. І. Усик. - Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. - 304 с.
13. Фомішин, С. В. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / С.В. Фомішин, Ю.В. Колесник. - Львів : Новий світ, 2010. - 360 с.

Допоміжна

14. Бабенко В.О. Міжнародна економіка: навчальний посібник / В. О. Бабенко. - К.: Основа, 2010. - 184 с.
15. Економіка зарубіжних країн : навч. посіб. / [О. Є. Кузьмін, Л. І. Чернобай, А. О. Босак, М. В. Кізло]; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка» — Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2010. — 403 с.
16. Економіка зарубіжних країн : Навч. посіб. / Київ. нац. екон. ун-т; [Редкол.: Д.Г.Лук'яненко (голова) та ін.] — К., 2005. — 305 с.
17. Інтеграційні пріоритети стратегії розвитку економіки України: монографія / М-во освіти і науки України; Л.М. Самосьонюк. – Донецьк: [ДонНУЕТ], 2013. – 384 с.
18. Клодт, Хеннінг. Нова економіка: форми вияву, причини і наслідки: Монографія/ Хеннінг Клодт; За ред. В.В. Рокочої. - К.: Таксон, 2006. - 306 с.
19. Кулішов В.В. Основи ринкової економіки: підручник. – [В.В.Кулішов, О.С.Падалка, М.В.Вачевський та ін.]; за заг. Ред. В.В.Кулішова – Львів: «Магнолія 2006», 2013.– 472 с.
20. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль 1. Світова система господарювання: навчально-практичний посібник / В. В. Липов. - К. : Видавничий дім "Професіонал", 2008. - 368 с.
21. Любецкий, В.В. Мировая экономика и международные экономические отношения: Учебник / В.В. Любецкий. - м.: НИЦ инфра-м, 2013. - 350 с.
22. Міжнародна економіка: підручник / За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. - 2-ге вид., перероб. и доп. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 560 с.
23. Міжнародна економіка: Підручник/ В.В. Білоцерківець, О.О. Загородня, В.К. Лебедева; За ред. А.О. Задой, В.М. Тарасевича. – К.: ЦУЛ, 2012. – 414с.
24. Міжнародна економічна діяльність України: стан та тенденції розвитку / М-во освіти і науки, молоді та спорту України; О.Б.Чернега [та ін.]; наук. ред. О.Б.Чернега. – Донецьк: ООО «Східний видавничий дім», 2012. – 403с.
25. Національна економіка: Навчальний посібник/ В.І. Мельникова, О.П. Мельникова, Т.В. Сідлярчук та ін. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: ЦУЛ, 2012. – 247с.
26. Пахомов С.Ю. Глобальна конкуренція: нові явища та чинники розвитку: монографія / С. Ю. Пахомов. - К. : КНЕУ, 2008. - 224 с.
27. Світова економіка : підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
28. Світова економіка: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Г. Козак та ін.]; за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової. — К.: Центр учб. л-ри, 2010. — 327 с.

Інформаційні ресурси

1. The Economist [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economist.com>
2. Європейський союз [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.europe.eu.int>
3. Міжнародний валютний фонд [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.imf.org>
4. Світовий банк [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.worldbank.org><http://www.worldbank.org/>

5. ЮНКТАД, Звіт про прямі іноземні інвестиції - 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.unctad.org/World Investment Report 2011>
6. Світова організація торгівлі [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.wto.org>

5. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «КРАЇНОЗНАВСТВО»

Вступ

Мета та завдання курсу. Місце курсу в системі навчальних дисциплін, зв'язок з іншими суміжними курсами. Зміст та структура основних розділів курсу. Форми проміжного та підсумкового контролю.

Розділ 1. Загальна характеристика світу

Тема 1.1. Вступ. Країнознавство як наука

Країнознавство як комплексна наука про країни світу. Об'єкт та предмет вивчення країнознавства. Методи країнознавчих досліджень: основні (описово-порівняльний, хорологічний, просторової диференціації, історичний, генетичний метод-аналіз, картографічний) та допоміжні (математично-статистичний, аналітичний, техніко-економічний тощо). Функції країнознавства: гносеологічна, аксіологічна, описова, інформаційна, методологічна, науково-дослідницька, прогностична, практична тощо. Зв'язок з іншими науками.

Мета та завдання курсу. Місце курсу в системі навчальних дисциплін, зв'язок з іншими суміжними курсами. Зміст та структура основних модулів курсу.

Виникнення й еволюція географії і країнознавства. Основні наукові школи країнознавства. Вітчизняна школа країнознавства.

Тема 1.2. Основні аспекти характеристики країни

Поняття “простір” і “територія”, “країна” і “держава”. Склад території країни. Державні кордони, їх характеристика. Поняття “делімітація”, “демаркація”.

Системний підхід в країнознавстві. План характеристики країни М. Баранського. Основні складові країнознавчих характеристик. Поняття про економіко- та політико-географічне положення країни. Природа в країнознавстві. Історія розвитку території. Населення: аналіз демографічних та якісних параметрів. Поняття про територіальний поділ праці та міжнародний географічний поділ праці (МГПП). Соціально-економіко-географічна характеристика території. Політико-географічні дослідження в країнознавстві. Країнознавча характеристика: суть і правила порівняння, суть класифікації і типології.

Типовий план країнознавчої характеристики регіону та країни.

Тема 1.3. Політична карта світу

Поняття “геополітика” і “політична карта світу”. Політичний простір. Політичні кордони. Регіональна політика. Політико-територіальні утворення. Залежні країни і території.

Історичні періоди та етапи формування політичної карти світу.

Класифікація країн на політичній карті світу: за формою державного устрою, за формою державного правління, за рівнем соціально-економічного розвитку тощо.

Міжнародні організації та союзи. Типологія міжнародних організацій.

Розділ 2. Європа як економіко-географічний і політичний макрорегіон

Тема 2.1. Загальна політико- та економіко-географічна характеристика Європи

Загальні відомості про макрорегіон. Основні субрегіони Європи. Типологія країн. Етапи формування сучасної політичної карти Європи. Населення, демографічні особливості. Природно-ресурсний потенціал. Місце у світовій економіці та міжнародних відносинах.

Європейські організації, інтеграційні угруповання. Європейський Союз: мета,

завдання, етапи становлення, склад.

Тема 2.2. Країнознавча характеристика Північної Європи

Загальні відомості про регіон. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку території. Забезпеченість природними ресурсами. Населення (етнічний та національний склад, віросповідання; демографічна ситуація в регіоні, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси). Особливості економічного розвитку країн субрегіону. Культурна спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки держав Північної Європи з іншими державами Європи та світу. Зв'язки з Україною.

Тема 2.3. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Західної Європи

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку країн субрегіону. Забезпеченість природними ресурсами. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Загальна характеристика економіки та основні риси господарства країн субрегіону. Культурна спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки, місце країн субрегіону в світі. Зв'язки з Україною.

Тема 2.4. ФРН: країнознавча характеристика

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни.

Сучасний стан економіки. Провідні галузі господарства. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.5. Франція: країнознавча характеристика

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни.

Сучасний стан економіки. Провідні галузі господарства. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.6. Велика Британія: країнознавча характеристика

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни.

Сучасний стан економіки. Провідні галузі господарства. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.7. Політико- та економіко-географічна характеристика Південної Європи. Італія: країнознавча характеристика

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Характерні риси історичного розвитку території. Забезпеченість природними ресурсами. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси.

Основні характерні риси господарства субрегіону. Соціальні проблеми. Культурна

спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки держав Південної Європи з іншими державами Європи та світу. Зв'язки з Україною.

Італія як країна «великої вісімки». Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни. Сучасний стан економіки. Провідні галузі господарства. Невиробнича сфера країни. Соціальні проблеми. Туризм як одна з провідних галузей економіки країни. Культурна спадщина. Регіональні відмінності. Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.8. Країнознавча характеристика Південно-Східної Європи

Загальні відомості про регіон. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку країн субрегіону. Зміни на політичній карті субрегіону наприкінці ХХ століття.

Забезпеченість природними ресурсами. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Загальна характеристика економіки та основні риси господарства країн субрегіону. Культурна спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки держав Південно-Східної Європи з іншими державами Європи та світу. Зв'язки з Україною.

Тема 2.9. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Центральної та Східної Європи. Країнознавча характеристика Польщі

Загальні відомості про регіон. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку країн субрегіону. Зміни на політичній карті субрегіону наприкінці ХХ століття.

Природно-ресурсний потенціал. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, трудові ресурси. Особливості економічного розвитку та характерні риси господарства країн субрегіону. Культурна спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки держав Центральної та Східної Європи з іншими державами Європи та світу. Зв'язки з Україною.

Польща як найбільш розвинена країна регіону. Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни. Сучасний стан економіки. Невиробнича сфера країни. Культурна спадщина. Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.10. Країни СНД європейського регіону: країнознавча характеристика Росії

Співдружність Незалежних Держав, сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку.

Загальні відомості про Росію. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни. Сучасний стан економіки. Провідні галузі господарства. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.11. Країни СНД європейського регіону: порівняльна країнознавча характеристика Білорусі та Молдови

Загальні відомості про країни. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Природно-ресурсний потенціал. Населення. Сучасний стан економіки.

Соціальна сфера.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 2.12. Україна в сучасному світі

Загальні відомості про Україну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного, науково-технічного та виробничого потенціалу. Населення країни, демографічна ситуація в країні. Особливості економіки на сучасному етапі. Невиробнича сфера країни. Культурна спадщина. Зовнішньоекономічна діяльність. Пріоритети зовнішньої політики.

Розділ 3. Азійсько-Тихоокеанський макрорегіон світу (країни Азії)

Тема 3.1. Загальна характеристика Азійсько-Тихоокеанського регіону

Загальні відомості про макрорегіон. Політична карта Азії. Основні субрегіони, чинники їх виділення: Південно-Західна, Західна, Південна, Південно-Східна, Східна, Центральна і Північна Азія. Типологія країн. Політичний устрій.

Загальний політико- та економіко-географічний огляд Азії: природні умови та природно-ресурсний потенціал, населення, загальний історичний огляд, політична ситуація, інтеграційні об'єднання, соціально-економіко-географічний огляд території. Культурна спадщина.

Тема 3.2. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Південно-Західної Азії. Країнознавча характеристика Туреччини

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку країн субрегіону. Забезпеченість природними ресурсами. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Загальна характеристика економіки та основні риси господарства країн субрегіону. Місце країн субрегіону в світі. Культурна спадщина.

Зони конфліктів та політичної нестабільності. Зовнішні економічні зв'язки держав субрегіону з іншими державами Азії та світу. Регіональні інтеграційні угруповання. Зв'язки з Україною.

Загальні відомості про Туреччину. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країни. Сучасний стан економіки. Провідні галузі господарства. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 3.3. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Південної Азії

Загальні відомості про країни субрегіону. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку. Зміни на політичній карті субрегіону протягом ХХ століття. Природно-ресурсний потенціал. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Основні характерні риси економіки країн субрегіону. Індустрія туризму. Культурна спадщина регіону.

Зони нестабільності в регіоні. Політичні суперечки та конфлікти. Зовнішні економічні зв'язки з країнами світу. Інтеграційні угруповання.

Тема 3.4. Країнознавча характеристика Індії

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Історія формування території держави. Особливості населення. Демографічна ситуація в країні та її наслідки. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Економічний розвиток країни на сучасному етапі. Основні економічні досягнення країни. Соціальна сфера країни. Туризм. Культурна спадщина.

Зони конфліктів. Проблема сепаратизму. Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 3.5. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Південно-Східної Азії

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку. Зміни на політичній карті субрегіону протягом ХХ століття. Природно-ресурсний потенціал. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Загальна характеристика економіки та основні характерні риси господарств країн субрегіону. Розмаїття економічних моделей. Соціальні проблеми. Проблема наркобізнесу. Індустрія туризму. Культурна спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки держав Південно-Східної Азії з іншими державами світу. Інтеграційні угруповання

Тема 3.6. Країнознавчий огляд Східної Азії

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку. Природно-ресурсний потенціал. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Загальна характеристика економіки та основні характерні риси господарств країн субрегіону. Різноманітність моделей соціально-економічного розвитку. Культурна спадщина регіону.

Зовнішні економічні зв'язки держав Східної Азії з іншими державами світу. Інтеграційні угруповання.

Тема 3.7. Країнознавча характеристика Китаю

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Історія формування території держави. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Особливості населення. Демографічна ситуація в країні та її наслідки. Економічний розвиток країни на сучасному етапі. Спеціальні адміністративні райони Китаю. Соціальна сфера країни. Туризм. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 3.8. Країнознавча характеристика Японії

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення. Економічний розвиток країни на сучасному етапі. Особливості японського ринку праці. Соціальна сфера країни. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Відносини з Україною.

Тема 3.9. Азії

Загальні відомості про країни. Місце країн субрегіону в світі. Склад території. Державний устрій країн. Історія та сучасний розвиток. Природно-ресурсний та економічний потенціал. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Проблеми

економічного розвитку. Культурна спадщина країн.

Зовнішньоекономічні зв'язки та інтеграційні процеси країн субрегіону в рамках СНД та у світі. Відносини з Україною.

Тема 3.10. Країнознавча характеристика країн Закавказзя

Загальні відомості. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку країн. Формування політичної карти регіону. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення країн. Особливості економічного розвитку. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Зони конфліктів та політичної нестабільності. Пріоритети зовнішньоекономічної та зовнішньополітичної діяльності. Членство в СНД та міжнародних організаціях. Відносини з Україною.

Розділ 4. Америка як економіко-географічний і політичний макрорегіон

Тема 4.1. Загальна політико- та економіко-географічна характеристика Америки. Країнознавчий огляд Північної Америки

Загальні відомості про макрорегіон. Склад території. Політична карта. Типологія країн. Особливості історичного формування макрорегіону. Формування політичної карти ХХ століття.

Населення регіону. Розмаїття етнонаціонального складу. Віросповідання. Місце регіону в міжнародному поділі праці. Регіональні міжнародні організації.

Північна Америка. Загальні відомості про регіон. Склад території. Сучасна політична карта. Історія формування мезорегіону. Характеристика населення мезорегіону. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу. Особливості економічного розвитку мезорегіону. Основні галузі господарства. Місце в міжнародному географічному поділі праці. Соціальна сфера. Культурна спадщина ЮНЕСКО. Місце регіону в світі. Зовнішньоекономічна діяльність. Інтеграційні угруповання.

Тема 4.2. Країнознавча характеристика Канади

Загальні відомості про країну. Місце країни в світі. Політичний устрій. Історія формування держави. Особливості населення: демографічні, етнічні, релігійні. Українська діаспора. Особливості розміщення та зайнятості населення. Оцінка природно-ресурсного, науково-технічного, фінансового та виробничого потенціалу. Сучасна модель економіки. Динаміка економічного розвитку на сучасному етапі. Соціальна сфера. Регіональні відмінності та найбільші міста.

Політика сепаратизму Квебеку. Пріоритети зовнішньої політики. Відносини з США. Міжнародні економічні зв'язки. Відносини з Україною.

Тема 4.3. Країнознавча характеристика США

Загальні відомості про країну. Місце країни в світі. Політичний устрій. Історія формування держави. Особливості населення: демографічні, етнічні, релігійні. Розміщення населення. Урбанізація. Трудові ресурси. Оцінка природно-ресурсного, науково-технічного, фінансового та виробничого потенціалу. Сучасна модель американської економіки.

Невиробничий сектор економіки США. Особливості соціальної політики. Американський спосіб життя. Регіональні відмінності та найбільші міста.

Військова доктрина держави. Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки. Відносини з Україною.

Тема 4.4. Загальна політико- та економіко-географічна характеристика країн Латинської Америки

Загальні відомості про регіон. Склад території. Типологія країн. Сучасна політична карта. Історія формування мезорегіону. Цивілізації доколумбової епохи: майя, ацтеки, інки. Населення регіону: розмаїття етнонаціонального складу; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси.

Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу. Особливості економічного розвитку мезорегіону. Залежність розвитку економіки країн регіону від іноземних монополій. Основні галузі господарства. Місце в міжнародному географічному поділі праці. Соціальна сфера. Культурна спадщина ЮНЕСКО.

Соціальні проблеми регіону. Зони конфліктів та політичної нестабільності. Проблеми боротьби з тероризмом та наркомафією. Розвиток інтеграційних процесів у Латинській Америці.

Тема 4.5. Країнознавча характеристика Мексики

Загальні відомості про країну. Місце країни в регіоні та світі. Політичний устрій. Історія формування держави. Особливості населення: демографічні, етнічні, релігійні. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Економічний розвиток на сучасному етапі. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньої політики. Відносини з США та Канадою. Міжнародні економічні зв'язки. Відносини з Україною.

Тема 4.6. Країнознавча характеристика Бразилії

Загальні відомості про країну. Місце країни на континенті та в світі. Політичний устрій.

Історія формування території країн, особливості відкриття Бразилії європейцями. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення: основні параметри. Демографічна ситуація та формування ринку праці. Особливості сучасного господарського розвитку. Соціальна сфера. Соціальні проблеми. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 4.7. Країнознавча характеристика Аргентини

Загальні відомості про країну. Місце країни на континенті та в світі. Політичний устрій.

Історія формування території країни. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу. Населення: основні параметри. Українська діаспора в Аргентині.

Особливості сучасного господарського розвитку. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 4.8. Порівняльна країнознавча характеристика Чилі та Венесуели

Загальні відомості про країни. Політичний устрій країн.

Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Характеристика населення. Особливості економічного розвитку. Основні галузі економіки. Соціальна сфера. Соціальні проблеми. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Розділ 5. Африка як економіко-географічний і політичний макрорегіон

Тема 5.1. Загальна політико- та економіко-географічна характеристика країн Африки

Загальні відомості про країни. Субрегіони Африки. Типологія країн. Державний устрій країн. Історія розвитку території. Крах колоніалізму. Формування політичної карти ХХ ст.

Населення. Етнографічні та демографічні особливості. Природно-ресурсний потенціал. Загальна характеристика економічного розвитку африканських країн на сучасному етапі. Соціальні проблеми.

Загальні риси внутрішньополітичних процесів. Зони конфліктів та політичної нестабільності. Інтеграційні процеси в африканських країнах.

Характерні риси африканської культури. Культурна та природна спадщина ЮНЕСКО.

Тема 5.2. Політико- та економіко-географічна характеристика країн Північної Африки. Країнознавча характеристика Єгипту

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Історія формування території. Природно-ресурсний потенціал. Населення: етнічний та національний склад, віросповідання; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Вплив релігії на соціокультурне життя регіону.

Північна Африка як один із найрозвинутіших регіонів континенту. Особливості економічного розвитку на сучасному етапі. Країни регіону у міжнародному географічному поділі праці. Невиробнича сфера. Індустрія туризму. Культурна спадщина.

Зовнішні економічні зв'язки держав регіону з іншими державами Африки та світу. Інтеграційні угруповання. Відносини з Україною.

Єгипет. Місце країни на Близькому Сході та в світі. Загальні відомості про країну. Історія формування території держави. Особливості населення. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Галузева структура економіки. Туризм як одна з пріоритетних галузей розвитку економіки країни. Соціальна сфера. Культурна спадщина.

Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 5.3. Порівняльна політико- та економіко-географічна характеристика країн Західної та Центральної Африки

Загальні відомості про регіони. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історії формування території, політичної карти. Політична ситуація в регіонах на сучасному етапі. Зони конфліктів та нестабільності.

Населення: строкатість етнічного, мовного, релігійного складу; демографічні особливості, розміщення населення, урбанізація, трудові ресурси. Господарська оцінка природно-ресурсного потенціалу регіонів. Сучасний стан економіки. Місце регіонів та країн у міжнародному географічному поділі праці. Соціальна сфера. Особливості культури, культурна спадщина.

Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною. Інтеграційні угруповання.

Тема 5.4. Країнознавчий огляд Східної Африки

Загальні відомості про країни. Склад території. Державний устрій країн. Історія формування території. Сучасний стан економіки. Міжнародний туризм. Культурна спадщина.

Етнічні та політичні конфлікти, осередки військово-політичної напруженості в регіоні. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною. Інтеграційні угруповання.

Тема 5.5. Країнознавчий огляд Південної Африки. Країнознавча характеристика Південно-Африканської Республіки

Загальні відомості. Склад території. Державний устрій країн. Особливості історичного розвитку країн. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Характеристика населення: основні параметри. Економічний розвиток країн субрегіону. Індустрія туризму. Культурна спадщина. Зовнішні економічні та політичні зв'язки держав Південної Африки з іншими державами світу. Зв'язки з Україною.

Південно-Африканська Республіка. Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Місце країни на африканському континенті та в світі. Історія формування держави. Боротьба з політикою расизму. Особливості формування населення. Демографічна ситуація в країні та її наслідки. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Динаміка економічного розвитку на сучасному етапі. Міжнародний туризм. Соціальна сфера.

Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу. Відносини з Україною.

Розділ 6. Країнознавча характеристика Австралії та Океанії

Тема 6.1. Австралійський Союз: політико- та економіко-географічна характеристика

Загальні відомості про країну. Політичний устрій. Відкриття Австралії європейцями. Особливості історичного розвитку. Оцінка природно-ресурсного потенціалу. Характеристика населення.

Економічний розвиток країни на сучасному етапі. Зовнішньоекономічна діяльність. Соціальна сфера. Пріоритети зовнішньої політики. Міжнародні економічні зв'язки з країнами світу та з Україною.

Тема 6.2. Країнознавчий огляд Океанії

Загальні відомості про країни Меланезії, Полінезії, Мікронезії. Склад території. Політична карта. Населення.

Роль країн Океанії в світі. Природно-ресурсний потенціал. Характер і структура господарства. Соціальні та економічні проблеми країн Океанії. Країнознавчий огляд Нової Зеландії (за типовим планом).

6. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «КРАЇНОЗНАВСТВО»

Базова

(нормативна література, наявні в бібліотеці Університету підручники, навчальні посібники, задачники за погодженням з бібліотекою)

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник / В.В. Безуглий. – К.: ВЦ "Академія", 2007. – 704 с.
2. Безуглий В.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: Посібник / В.В. Безуглий, С.В.Козинець. – К.: Видавничий центр «Академія», 2007. – 688 с.
3. Географія світового господарства з основами економіки: навчальний посібник / За ред. Я.Б. Олійника, І.Г. Смирнова. – К.: Знання, 2011. – 640 с.
4. Географія: Україна і світ: Навчальний посібник/ Я. Б. Олійник [та ін.]. – К.: Знання, 2008. – 456 с.
5. Голіков А.П. Економіка України: Навчальний посібник/ А. П. Голіков, Н. А. Казакова, О. А. Шуба. – К.: Знання, 2009. – 286 с.
6. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія: Навч. посібник / В. Головченко, О. Кравчук. – К.: ЗАТ «Нічлава», 2006. – 336 с.

7. Дахно І.І. Історія країн світу: Довідник / І.І.Дахно. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 816 с.
8. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник / І.І. Дахно. – К.: МАПА, 2004. – 608 с.
9. Дорошко М.С. Країнознавство. Країни СНД та Балтії: Навч. посібник / М.С.Дорошко. – Чернівці: Книги-XXI, 2008. – 308 с.
10. Дубович І.А. Країнознавчий словник-довідник / І.А. Дубович. – К.: Знання, 2008. – 893 с.
11. Європейський Союз: вчора, сьогодні, завтра: навчальний посібник / упоряд. Ю. І. Макар [та інші]. – Чернівці: Рута, 2008. – 224 с.
12. Ігнат'єв П.М. Країнознавство. Країни Азії: Навчальний посібник / П.М. Ігнат'єв. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 424 с.
13. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навчальний посібник / Ю.Г. Козак [та ін.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 560 с.
14. Компактний атлас світу. – К.: ДНВП «Картографія», 2011. – 192 с.
15. Країнознавство: Підготовка творчих робіт: Електронний посібник для самостійної роботи студентів / Автор-укладач Л.Ф Мелько. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2007. – ел. диск (CD-ROM)
16. Країнознавство: підручник / В.П. Крижанівський, М.С.Дорошко, В.І. Гловченко та ін.; [за ред. М.С.Дорошка]. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 439 с.
17. Малий атлас світу. – К.: ДНВП «Картографія», 2013.–2015. – 192 с.
18. Масляк П.О. Країнознавство: Підручник / П.О. Масляк. – К.: Знання, 2007. – 292 с.
19. Міжнародна економіка: Підручник / За ред. А.П. Румянцева; Г.Н. Климко, В.В. Рокоча. – К.: Знання-Прес, 2006. – 479 с.
20. Міжнародні організації: Навчальний посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, З. Кутайні. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 440 с.
21. Мицик Л.М. Новітня історія країн Європи та Америки (1918-2007): Навчальний посібник / Л. М. Мицик, Ю. В. Кузьменко. – К.: Академвидав, 2008. – 544 с.
22. Старостіна А.О. Економіка зарубіжних країн: Навчальний посібник / А. О. Старостіна, А. О. Длігач, Н. В. Богомаз. – К.: Знання, 2009. – 454 ел. опт. диск (CD-ROM).
23. Теоретичні основи країнознавства: підручник / Н.В. Антонюк, М.П.Мальська, Ю.С.Занько, Н.М.Ганич. – К.: Знання, 2011. – 326 с.
24. Туристичне країнознавство: підручник / А. Ю. Парфіненко, В.І. Сідоров, О. О. Любіцева. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2015. – 551 с.
25. Турчин Я.Б. Країнознавство: навч. посібник / Я.Б. Турчин, Л.О.Дорош, О.Н. Горбач. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 276 с.
26. Турчин Я.Б. Країнознавство: довідник / Я.Б. Турчин, Л.О.Дорош, О.Н. Горбач. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 296 с.
27. Уварова Г.Ш. Туристське країнознавство: навч.посібник / Г.Ш.Уварова. – К.: Видавництво Національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. – 152 с.
28. Ходзінський К.Г. Економічна історія України та провідних країн світу: Навчальний посібник / К. Г. Ходзінський, П. П. Мазурок. – Львів: Магнолія, 2008. – 152 с.
29. Яценко Б.П. Країнознавство: основи теорії: Навчальний посібник/ Б.П. Яценко, В.К. Бабарицька. –К.: Либідь, 2009. – 312 с.

Допоміжна

1. Арзаканян М.Ц. История Франции: учебник для вузов / М.Ц. Арзаканян, А.В. Ревякин, П.Ю. Уваров. – М.: Дрофа, 2005. – 474 с.

2. Атлас «Знайомтесь. Україна» / Н.О.Крижова, Л.М. Веклич. – К.: ДНВП «Картографія», 2009. – 144 с.
3. Блїй Ге Де. Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ «Україна» О.Шаблія / Блїй Ге Де, Муллер Пітер. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
4. Большая энциклопедия народов. – М.: ОЛМА Медиа Групп, 2007. – 640 с.
5. Велика ілюстрована енциклопедія географії: Пер.з англ./ Авт. тексту К. Гіффорд. – К.: Махаон-Україна, 2005. – 496 с.
6. Веретенников А.М. Города майя и ацтеков / Памятники всемирного наследия / А.М. Веретенников. – М.: Вече, 2003. – 208 с.
7. Вишневська О.О. Туристичне країнознавство: підручник / О.О.Вишневська, А.Ю. Парфїненко, В.І.Сїдоров. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразїна, 2011. – 594 с.
8. Вознюк В.А. Відкриваю Нїдерланди по-українськи: Дорожні есеї / В. А. Вознюк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2009. – 232 с.
9. Габрусенко Т.В. Эти непонятные корейцы / Т.В. Габрусенко. – М.: Муравей, 2003. – 304 с.
30. Газїн В.П. Новїтня історія країн Європи та Америки (1945-2002 роки): навч. посібник / В.П. Газїн, С.А. Копилов. – К.: Либідь 2004. – 624 с.
10. Галенович Ю.М. Заметки китаевода / Ю.М. Галенович. – М.: Муравей, 2002. – 328 с.
11. Голубчиков Ю.Н. География человека / Ю.Н.Голубчиков. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 296 с.
12. Грицак Е.Н. Тибет / Памятники всемирного наследия / Е.Н. Грицак. – М.: Вече, 2005. – 224 с.
13. Грицак Ю.П. Характеры народов Ближнего и Среднего Востока / Ю.П. Грицак. – Харьков: Экограф, 1998. – 52 с.
14. Грицак Ю.П. Характеры народов Восточной Европы / Ю.П. Грицак. – Харьков: Экограф, 1998. – 76 с.
15. Грицак Ю.П. Характеры народов Западной и Северной Европы / Ю.П. Грицак. – Харьков: Экограф, 1998. – 68 с.
16. Губарева М.В., Низовский А.Ю. 100 великих храмов мира / М.В. Губарева, А.Ю. Низовский. – М.: Вече, 2003. – 512 с.
17. Делпїнг Г.Б. Нравы и обычаи разных народов / Г.Б. Делпїнг. – Санкт-Петербург, 1836. – К.: Амадей, 2003. – 352 с.
18. Джеймс П., Торп Н. Тайны древних цивилизаций / П.Джеймс., Н. Торп. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. – 624 с.
19. Зарубежные страны. История. Экономика. Политика. – Выпуск 1: 1998-2003 гг. /Авт.-сост. Я.М.Бердичевский. – Запорожье: Премьер, 2003. – 624 с.
20. Економїчна і соціальна географія світу: Навчальний посібник / За ред. С.П. Кузика. – Львів: Світ, 2005. – 672 с.
21. Жук П., Мазур Н., Соломонюк Р., Турчак Р. Етнополїтична карта світу ХХІ столїття / Методичний і предметний коментарі / П. Жук [та ін.]. – Тернопіль: Мандрївець, 2000. – 240 с.
22. Ігнатєв П.М. Індія на шляху до лїдерства в Південній Азії / П. М. Ігнатєв. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2006. – 504 с.
23. Ігнатєв П.М. Шрі-Ланка: країнознавчий портрет: Монографія / П. М. Ігнатєв. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2009. – 288 с.
24. Історія Норвегії / К. Гелле, С. Дюрвік, Р. Данїельсон и др. – Львів: Літоїс, 2001. – 336 с.
25. Історія релїгій світу: Навчальний посібник / В.І. Лубський, С.М. Пїддубна, М.В. Лубська, І.В. Куліш. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2009. – 556 с.
26. Історія Сполучених Штатів: Нарис / За ред. Г. Синкотта. – К.: Інформаційне агенство Сполучених Штатів, 2004. – 406 с.

27. Кальвокоресси П. Мировая политика 1945-2000: В 2-х кн. Кн. 2 / П. Кальвокоресси. – М.: Международные отношения, 2003. – 448 с.
28. Кальвокоресси П. Мировая политика 1945-2000: В 2-х кн. Кн.1 / П. Кальвокоресси. – М.: Международные отношения, 2003. – 624 с.
29. Кириченко В.П. Нова історія країн Азії, Африки та Латинської Америки: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 168 с.
30. Козицький А.М. Новітня історія Азії та Африки. Посібник для студентів історичних та гуманітарних факультетів університетів / А.М. Козицький. – Львів: Афіша, 2003. – 430 с.
31. Костюнина Г.М. Азиатско-Тихоокеанская экономическая интеграция / Г.М. Костюнина. – М.: Московский государственный институт международных отношений, 2002. – 208 с.
32. Країнознавство: нариси з історії Китаю: Навч. Посібник / за ред А.В.Пасько. – К.: КиМУ, 2005. – 148 с.
33. Крастев П. Взгляд перса: литературные и антропологические исследования о Центральной и Восточной Европе / П. Крастев. – М.: Российская политическая энциклопедия (РОССПЭН), 2004. – 224 с.
34. Кривцов Н.В. Кипр. Остров богов и святых. Исторический путеводитель / Н.В. Кривцов. – М.: Вече, 2001. – 320 с.
35. Лундестада Г. Восток, Запад, Север, Юг. Основные направления международной политики. 1945-1996 / Г. Лундестада. – М.: Весь мир, 2002. – 360 с.
36. Максаковский В.П. Географическая картина мира. В 2-х кн. Кн. II: Региональная характеристика мира / В.П.Максаковский. – М.: Дрофа, 2007. – 480 с.
37. Малевич И.А. Внимание, Китай / И.А. Малевич. – Мн.: Харвест, М.: ООО Изд-во АСТ, 2001. – 320 с.
38. Міжнародний бізнес в інформаційну епоху: Матеріали науково-практичної конференції (м.Київ, 24 квітня 2007 року) / Факультет міжнародних відносин. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2007. – 325 с.
39. Нариси історії Росії / За заг. ред. О.О. Чубар'яна. – К.: Ніка-Центр, 2007. – 800 с.
40. Народы и религии мира: Энциклопедия / Под ред.В.А.Тишкова. – Москва: Научное издательство "Большая Российская энциклопедия", 2000. – 928 с.
41. Низовский А.Ю. Болгария и семь ее чудес. Исторический путеводитель / А.Ю. Низовский. – М.: Вече, 2001. – 320 с.
42. Низовский А.Ю. Словения. Путешествие за здоровьем. Исторический путеводитель / А.Ю. Низовский. – М.: Вече, 2003. – 288 с.
43. Окно в мир. Серия: Великобритания, Германия, Греция, Египет, Иерусалим, Израиль, Индия, Испания, Италия, Кипр, Китай, Континентальная Европа, Лондон, Нью-Йорк, Париж, по Соединенным Штатам, Рим, Турция, Финляндия, Франция, Юго-Восточная Азия, Южная Америка / Энциклопедия путешествий. Пер с англ. – АРА Publications (НК) Ltd, 1995. – Москва: ЭКОМ-ПРЕСС, 1995– 1998.
44. Орлова Т.В. Історія нових незалежних держав: Postsovieticus: Навчальний посібник / Т. В. Орлова. – К.: Знання, 2010. – 487 с.
45. Пасько А.В. Країнознавство: географія Китаю: Навчальний посібник / А.В. Пасько. – К.: КиМУ, 2005. – 132 с.
31. Павлов С.В., Мезенцев К.В., Любіцева О.О. Географія релігій: Навчальний посібник для студентів географічних і філософських факультетів вищих навчальних закладів / С.В. Павлов, К.В. Мезенцев, О.О. Любіцева. – К.: АртЕк, 1998. – 504 с.
46. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: Навчальний посібник / В.Л. Петранівський; За ред. Ф.Д. Заставного. – К.: Знання, 2006. – 575 с.
47. Петров Г. Финляндия страна белых лилий / пер. М.Витухновской / Г. Петров. – Санкт-Петербург: Европейский Дом, 2004. – 184 с.

48. Сергійчук І.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918-кінець ХХ ст.): Навчальний посібник / І.М. Сергійчук. – Суми: Університетська книга, 2003. – 288 с.
49. Страны мира от А до Я: Новый информационный справочник / Составитель С.А. Романцова. – Х.: Книжный клуб "Клуб семейного досуга", 2007. – 352 с.
50. Тіндалл, Джордж Бравн. Історія Америки / Д. Б. Тіндалл, Д. Е. Шай; Пер. з англ.Л.Притула, Г.Сташків, О.Щур. – Львів: Літопис, 2010. – 904 с.
51. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: Навчальний посібник / За заг. ред О.О. Любіцевої. К.: Альтернатива, 2008. – 436 с.
52. Фезер Т. Сокровища человечества. Памятники истории, культуры и природные заповедники под охраной ЮНЕСКО / Т.Фезер. – М.: БММ АО, 1997. – 264 с.
53. Ханжуй Ли, Линьюй Фэн, Вэйминь Ши. Китай. Знакомство с древней культурой. Исторический путеводитель / Сост., пред. Н.Х. Ахметшина / Ханжуй Ли, Линьюй Фэн, Вэйминь Ши. – М.: Вече, 2004. – 208 с.
54. Цольнер Е. Історія Австрії / Е. Цольнер. – Львів: Літопис, 2001. – 712 с.
55. Чехия. Путешествие за здоровьем. Исторический путеводитель. – М.: Вече, 2002. – 208 с.
56. Чубинський П. Праці етнографо-статистичної експедиції в Південно-Західний край. 1877 р. // Краєзнавство. Географія. Туризм / П.Чубинський. – 2003. – № 30-32. – С. 2–56.
57. Шевчук Л. Фінляндія: Соціально-економіко-географічна характеристика / Л. Шевчук, Т. Аарреваара. – Львів, 2001. – 18 с.
58. Шеен Ли Цзи, Казаринова О.В. Экономические реформы в Китае: Учеб. Пособие / Шеен Ли Цзи. – М.: Дело, 2002. – 144 с.
59. Штойко П. Степан Рудницький. 1877-1937: Життєписно-бібліографічний нарис / О.Купчинський (відп. ред.); наукове товариство імені Шевченка у Львові / П.Штойко. – Л., 1997. – 181 с.
60. Як працює Європейський Союз: Довідник інституцій ЄС. – К.: КПФ "А-Скрін", 2006. – 52 с.

15. Інформаційні ресурси

(електронні джерела вільного доступу з адресами (режимом доступу))

1. Довідник НАТО [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nato.int/docu/other/ukr/handbook/2001/index.htm>
2. Костюнина Г. М. Асоціація стран Юго-Восточной Азии (АСЕАН) / Г. М. Костюнина [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.mgimo.ru/files/31198/31198.pdf>
3. Костюнина Г. М. Интеграция в Африке / Г. М. Костюнина [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.mgimo.ru/files/31193/31193.pdf>
4. Костюнина Г. М. Интеграция в Латинской Америке / Г. М. Костюнина [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.mgimo.ru/files/31215/31215.pdf>
5. Ніколаєв Є. Об'єднуючий регіоналізм / Є. Ніколаєв [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.php3?m=1&n=29&c=453>
6. Офіс Ради Європи в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.coe.kiev.ua>
7. Офіційний сайт АСЕАН [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.asean.org>
8. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://europa.eu>
9. Офіційний сайт НАТО [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nato.int>
10. Офіційний сайт ООН [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.un.org>

11. Офіційний сайт Організації Американських держав [Електронний ресурс] // Режим доступу: [http:// www.oas.org](http://www.oas.org)
12. Офіційний сайт Ради Європи [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.coe.int>
13. Офіційний сайт Шанхайської організації співробітництва [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.sectSCO.org>
14. Офіційний сайт ЮНЕСКО [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.unesco.org>
15. Офіційний сайт ЮНЕСКО. Список об'єктів всесвітньої спадщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://whc.unesco.org/pg.cfm?cid=31>
16. Представництво Організації Об'єднаних Націй в Україні [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.un.org.ua>.
17. Україна – НАТО [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukraine-nato.gov.ua>
18. Устав Совета Европы [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?CL=RUS&CM=8&NT=001&DF=23/01/05>
19. World Economy 2012 [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.theodora.com/wfbcurrent/world/world_economy.html

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ВСТУПНОМУ ВИПРОБУВАННІ

Оцінювання результатів рівня навчальних досягнень вступників здійснюється за 12 бальною шкалою, що встановлює відповідність між вимогами до знань і умінь вступників та показником оцінки в балах.

Рівень досягнень	Оцінка (5 бальна шкала)	Оцінка (12 бальна шкала)
відмінно	5	12-10
добре	4	9-7
задовільно	3	6-4
незадовільно	2	1-3

Відмінно – знання вступника є глибокими, міцними, системними, вступник вміє застосовувати знання для виконання завдань, вміє самостійно оцінювати різноманітні ситуації, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Добре – вступник знає істотні ознаки понять, явищ, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.

Задовільно - вступник відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними знаннями з дисципліни. Визначення понять дає з помилками й неточностями.

Незадовільно – відповідь фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

При оцінюванні відповіді на вступному випробуванні враховуються: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;

рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;

вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх;

самостійність суджень.